

Täysistunto

Torstai 5.10.2017 klo 16.00—22.01

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 78/2017 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 7/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 7/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

19.16 **Tarja Filatov sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä laissa ei ole kovin suuria muutoksia — itse asiassa valtaosa liittyy siihen, että meidän ammatillisen koulutuksen ja ylipäättään koulutuksen lainsäädäntö muuttuu — mutta joitakin kuitenkin.

Koulutusrahastohan on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, ja sen tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia ja tukea sitä, että ihminen pystyy työllistymään uudelleen ja pysymään ammatissansa ja menemään eteenpäin. Kyse on siis ammatillisen koulutuksen tuesta. Koulutusrahasto myöntää aikuiskoulutusetuuksia, ja ne ovat aikuis-koulutustuki siltä ajalta, kun aikuinen ihminen kouluttautuu, ja sen lisäksi ammattitutkintostipendi. Ja tämä ammattitutkintostipendi on nyt ehkä se, jossa niitä muutoksia tapahtuu enemmän. Niitä myönnetään vuositasolla yleensä noin 25 000. Oletetaan, että se kasvaisi ensi vuoteen nähden parillatuhannella. Rahaa tähän on käytetty noin 9 miljoonaa, ja jatkossa ajatellaan, että summa olisi 11 miljoonaa. Kysehän on siitä, että tulevaisuudessa suunnitellaan myös Koulutusrahaston ja työttömyysvakuutusrahastojen yhdistämistä, elikkä siinäkin mielessä nämä asiat risteävät toisiinsa.

Nykyisin, jos tuetaan ensimmäistä ammatillista tutkintoa, tuo stipendi on 450 euroa. Tässä esitetään, että se tippuisi 400 euroon, joka sinänsä on ikävä uudistus. Sitten taas toisella puolella ajatellaan niin päin, että kun ikään kuin ei-ensimmäisestä ammattitutkinnosta saatu stipendi voi olla 395 euroa, niin se sitten ikään kuin yhdenmukaisuuden vuoksi nousisi 400 euroon. Itse asiassa noin 70 prosenttia niistä ihmisistä, jotka hakevat stipendiä, sen saavat.

Toinen muutos, mikä tässä laissa on, liittyy ikään. Elikkä kun meidän tavoitteenamme on ollut, että ihmiset olisivat työssä pidempään, niin tähän asti Koulutusrahasto on palvellut ihmisiä, jotka ovat olleet 64-vuotiaita korkeintaan, mutta jatkossa tuo yläikäraja nousee 68 vuoteen, ja se on tietenkin perusteltua työurien pidentämisen näkökulmasta. Ylipäättään aikuiskoulutustuki toimii lisäkouluttautumisen väylänä niillä aloilla, joilla meillä on usein osaavasta työvoimasta myös pulaa. Oikeastaan suurin ryhmä, joka tätä käyttää, on hoiva-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

alan ammattilaiset. Vielä suurempi osa niistä, jotka käyttävät Koulutusrahaston etuisuuksia, on naisia.

Mutta kun meillä koulutuspuolella siirrytään näyttötutkintoihin, niin myös tähän lakiin tuodaan ne muutokset, eliikä tutkinnot suoritettaisiin täälläkin näyttötutkintona. Kyse on siitä, miten järjestetään ammatillisia tutkintoja, miten osaamisen arviointi tapahtuu ja miten tutkintotodistus annetaan. Jatkossa se on koulutuksen järjestäjä, ja siihen pitää olla opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä lupa.

Valiokunta teki tähän pieniä muutoksia, ei sinänsä substanssiin, vaan siihen, että kun nämä lait tulevat vähän eriytyneesti voimaan, niin voimaantulosäännöksen muutoksilla varmistettiin se, että meillä näitä stipendejä voidaan myöntää jatkossakin. Valiokunta yksimielisesti puolsi tätä esitystä.

19.20 Antero Laukkanen kd: Arvoisa herra puhemies! Oikeastaan valiokunnan puheenjohtaja tuossa erittäin hyvin tämän vaatimattoman muutoslakiesityksen esitteli, ja olisin vain kiittänyt siitä, että voimaantulosäännöksissä huomioitiin nämä henkilöt, jotka meinasivat jäädä väliinpuotoajiksi. Se oli erittäin hyvä ja tärkeä korjaus.

19.20 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Nyt kun en itse ole tässä asianomaisessa valiokunnassa, joka tätä käsitteli, niin olin hieman hämmentynyt tuosta lähtökohdasta, että pitäisi erikseen säätää, että stipendi voitaisiin myöntää kaikille ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen tutkinnon suorittaneille henkilöille. Mikä se nykytila sitten on ollut ja mitkä ne ongelmat ovat olleet, ettei sitä ole voitu myöntää, ja miksi tämä muutos siis oli tarpeen? Tämä ei itselleni oikein noista teksteistä selvinnyt, eli jos sitä joku osaa selventää, niin olisin kiitollinen.

19.21 Tarja Filatov sd: Puheenjohtaja! Itse asiassa ei kyse ole siitä, että tässä laajennettaisiin sitä stipendin myöntämistä. Tässä yhdenmukaistetaan ne stipendit, jotka myönnetään sellaisille ihmisille, jotka suorittavat ensimmäistä ammatillista tutkintoansa tai sitten ovat muuntautuneet ammatissansa, eliikä kyse on toisesta ammatillisesta tutkinnosta. Meillä on ollut sellainen järjestelmä, että ensimmäisestä ammatillisesta tutkinnosta on saatu suurempi stipendi, ja jos se on ollut toinen, niin silloin se stipendimäärä on ollut pienempi. Nyt yhdistetään nämä summat sillä tavalla, että olipa ensimmäinen tai toinen tutkinto, niin siitä saa sen 400 euroa. Noin 70 prosenttia niistä ihmisistä, jotka suorittavat tämän järjestelmän kautta ammatillisen tutkinnon, hakevat stipendiä, ja niistäkään ihan kaikki eivät sitä aina saa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 78/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.